

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Luxuria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

discrepantes de hoc genere ludi extant sententiæ, in totum propter allegatos Auctores ab eo abstinere.

Cyp. l. cit.

VIII. R. E M E D. est B. C Y P. loco supra citato, quod adscribam eius verbis. *Esse, inquit, potius, non aleator, sed Christianus: pecuniam tuam adfidei Christo, spectantibus angelis, & martyribus presentibus, super mensam Dominicam sparge: patrimonium tuum, quod forsitan seuo studio perditurus eras, pauperibus diuide: diuitias tuas Christo vinceni committe: seruus cum Domino tuo vocare, studio deifico obsequere, artem Domini imitare, quæ non perdit, sed potius acquirit. Disce ab illis tuis furacissimis moribus, cohibe precipitem nequitiam tuam: sit tibi cum pauperibus quotidianus lusus: sit tibi enim viduis frequens operatio: census & apparatus tuos omnes ad studium Ecclesie distrahe: aurum tuum & argentum, & pecunia tuas in thesauris celestibus repone, fundos & villas tuas iusta operatione ad paradysum remoue, vt peccata donentur tibi, eleemosynis & operationibus continuis incumbere.*

IX. R. E M E D. Considera antidota vitiorum in hoc ipso opere tractata, quorum occasione vel ad perniciosos ludos excitamur, vt est, *acedia, auaritia, ebrietas, colloquia otiosa, consuetudo praua, ebrietas, otium, societas praua, voluptas carnalis: Vel in quæ per varios in ludo excessus incidimus, vt est Scandalum, vel exemplum prauum, iuramentum, blasphemia, periurium, fraudes, mendacia, iracundia, discordia, homicidia, adulteria, vindicta iniuria, contumelia, detractio, desperatio, & alia huiusmodi.*

L V X V R I A.

Remedia contra Luxuriam.

I. R E M E D I V M. Considera quid de Luxuria, vel libidine, lasciuia, concupiscentia carnis, (quæ nomina eiuſdem rei sunt) diuinæ litteræ prodiderint. Primo enim prohibent, vt liquet ex sexto Decalogi præcepto fornicationem & adulterium, quæ sunt species luxuriæ, ac sub his nominibus omnem illegitimum concubitum, & impuram quæcumque libidinem, eiusque occasiones. Ait enim Sapiens. *Ne se quaris in fornicatione tua concupiscentiam cordis tui. Et Virginem ne conspicias, ne forte scandalizeris in decore illius. Et Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua auertere.* Deinde Christus. *Audistis, quia dictum est antiquis Non mœchaberis. Ego autem dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam mœchatus est eam in corde suo. Et Paulus. Carnis curam ne feceritis in desideriis. Et. Fornicatio & omnis immunditia aut auaritia, nec nominetur in vobis, sicut deceat sanctos, aut turpissimum. Et D. Petrus. Carissimi obsecro vos tanquam aduenas, abstinere vos à carnalibus desideriis, quæ militant aduersus animam. Et. Efficiamini diuinæ naturæ consortes, fugite*

Exod. 20. 14.

Leuit. 19. 20.

Deut. 5. 17.

Eccli. 5. 2.

Eccli. 9. 5.

Eccli. 18. 30.

Matth. 5. 28.

Rom. 13. 14.

Eph. 5. 3.

1. Pet. 2. 11.

2. Pet. 1. 4.

tes eius, quæ in mundo est concupiscentia corruptionem. 2. produunt luxuriosos exclusos esse regno cælorum. Si secundum carnem vixeritis, ait Apostolus, moriemini. Et Nolite errare, neque fornicarij, neque idolis seruientes, neque adulteri, neque molles, neque masculorum concubitores regnum Dei possidebunt. Et Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, &c. quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniam qui talia agunt regnum Dei non consequentur. Et Beatus Iacobus. Concupiscentia cum conceperit parit peccatum: peccatum vero cum consummatum fuerit generat mortem.

Rom. 8.11.
1. Cor. 6.9.
Gal. 5.10f

II. REMEDIUM. Considera SS. Patrum testimonia. CYPRIANVS. Pudicitia, inquit, est honor corporum, ornamentum morum, sanctitas sexuum, vinculum pudoris, fons castitatis, pax domus, concordie caput. Et paulo post. Sed ut matura et in viris probata semper, et à feminis appetenda: sic inimica eius impudicitia semper est detestanda, obscennum ludibrium reddens ministris suis, nec corporibus parens nec animis. Debellatis enim propriis moribus, totum hominem suum sub triumphum libidinis facit: blanda prius, ut plus noceat, cum placet, exhauriens rem cum pudore, hostis continentia, frequenter perueniens ad sanguinem, cupiditatum infesta rabies, incendium conscientia bona, mater impunitiæ, ruina melioris ætatis, contumelia generis, &c. LACTANTIUS in libris institutionum. Mens inquinata contagione impudici corporis non potest, nisi et longo tempore, et multis bonis operibus à collusione, quæ inhaerit purgari. Et rursum. Nec tamen deficiet aliquis, si semel à voluptate victus sit: potest enim reduci, si eum poeniteat actorum. Nihil enim officium peccata vetera correcto, quia superueniens iustitia labem vitæ prioris aboleuit. AMBROSIVS de Cain & Abel. Sauius criminum stimulus libido est, quæ nunquam manere quietum patitur affectum: nocte feruet, die anhelat, de somno excitat, à negotio abducit, à ratione reuocat, aufert consilium, amentes inquietat, lapsos inclinat, nullus peccandi modus et inexplebilis sceleris suis nisi morte amantis extinguere potest. Et in Lucam.

Cyp. de bono pudicitiz.

Lact. l. 6. c. 23.

Id. c. 24.

Amb. li. c. 5.

Id. in. c. 4.

Etenim quasi clavis suffragitur anima corporeis voluptatibus, et cum semel adhaerit cupiditatibus demersa terrenis, difficile in altum potest, vnde descendit sine D. i. fauore reuolare. Actuum enim suorum vincula laqueis, et secularium deliciarum illecebris obnoxia iam tenetur. HIERONYMVS aduersus Iouinianum. Amor forma rationis obliuio est, et insania proximus, fœdum minimèque conueniens animo spiritui vitium: turbat consilia, altos et generosos spiritus frangit, à magnis cogitationibus ad humillimas detrahit; querulos, tracundos, temerarios, durè imperiosos, seruiliter blandos, omnibus inuitiles, ipsi nouissimè amoris facit. Nam cum fruendæ cupiditate insatiabilis flagrat plura tempora suspitionibus, lachrymis, conuersionibus perdit, odium sui facit, et ipsi nouissimè sibi odio est. Et post. Dolebissimè veri vox est, pudicitiam imprimis esse retinendam: qua amissa omnis virtus ruit. In hac muliebrium virtutum principatus est. Hac pauperem commendat, diuitem extollit, deformem redimit, exornat pulchram bene meretur de maioribus, quorum sanguinem furtiua sobole non vitiat, &c. AVGVSTINVS libro 14. de ciuitate Dei. Cum sint multarum libidines rerum,

Hier. lib. 1. sub finem

Aug. c. 16.

tamen.

I. lib. 4. c. 14.

Greg. c. 31.

Hid. l. 1. c. 39.

Hier. ep. 10.

I. Cor. 6. 18.

Id. in ep. 12.

zamen cum libido dicitur, nec cuius rei libido sit, additur, non fere affolet animo occurrere nisi illa qua obscene partes corporis excitantur. Hæc autem sibi non solum totum corpus, nec solum extrinsecus verum etiam intrinsecus vè dicat, totumq; commouet hominem animi simul affectu cum carnis appetitu coniuncto atque permixto. Vt ea voluptas sequatur, qua maior in corporis voluptatibus nulla est, ita vt momento ipso temporis quo ad eius peruenitur extremum, pene omnis acies & quasi vigiliam cogitationi obruatur. Et contra Iulianum Pelagianum. Vide quid in Hortensio dialogo Tertullianus pro viuacitate mentis contra voluptatem corporis dicat. An verò, inquit, voluptates corporis expeenda, quæ verè & grauiter à Platone dictæ sunt illecebæ esse, atque esca malorum? Quæ enim confectio est, inquit, valetudinis, quæ deformatio coloris & corporis, quod turpe damnum, quod dedecus, quod non euocetur atque eliciatur voluptate cuius motus vt quisque est maximus, ita est inimicissimus Philosophiæ. Congruent enim cum cogitatione magna voluptas corporis non potest. Quis enim, cum veatur voluptate, ea, qua nulla possit maior esse, attendere animo, intrare rationem, cogitare omnia quicquam potest? Quis autem tantus est gurgis, qui dies & noctes sine vlla minimi temporis intermissione velit ita moueri suos sensus, vt mouentur in summis voluptatibus? Quis autem bona mente præditus, non mallet nullas omnino nobis à natura voluptates datas? Hæc ille dixit, qui nihil de primorum hominum vita, nihil de paradisi felicitate, nihil de corporum resurrectione crederet. S. GREG. lib. 31. moralium.

De luxuria cecitas mentis, inconsideratio, inconstantia, precipitatio, amor sui, odium Dei, affectus presentis seculi, horror autem vel desperatio futuri generantur. B. ISIDORVS de summo bono. Principalièr his duobus vitiis diabolus humano generi dominatur: id est, superbia mentis, & luxuria carnis.

III. REMED. Considera, quanta sit in morbo luxuriæ sanando difficultas, vt eo plura & efficaciora antidota conquiras. B. HIER. ad Furiam ira scribit. Omnia alia peccata extrinsecus sunt, & quod foris est facile abicitur. Sola libido insita à Deo ob liberorum procreationem fines suos egreditur, redundat in vitium, & quadam lege natura in scelus erumpit. Grandis virtutis est, & sollicita diligentia superare quod natus sis, in carne, non carnaliter viuere tecum pugnare quotidie & inclusum hostem Argi vt fabula ferunt, centum oculis obseruare. Hoc est quod Apostolus verbis aliis loquebatur. Omne peccatum, quod fecerit homo, extra corpus est: qui autem fornicatur, in corpus suum peccat. Alibi verò, vt in epistola ad Eustochium, de custodia Virginitatis suo exemplo difficultatem illam exaggerat. O quoties, inquit, ego ipse in eremo constitutus, & in illa vasta solitudine, qua exusta solis ardoribus horridum monachis præstat habitaculum putabam me Romanis interesse deliciis. Sedebam solus, quia amaritudinè repletus eram. Florrebant facco membra deformia, & squalida cutis sicut Ethiopica carnis obduxerat. Quotidie lacryma, quotidie gemitus: & si quando repugnantem somnus imminens oppressisset, nuda humo vix ossa hærentia collidebam. Illeigitur ego, qui ob gehennæ metum talis me carcere ipse damnaueram, scorpionum tantum socius & ferarum sepe choris inter-

era

gram pællarum. *Pallebant ora ieiunio, & mens desideriis aestuabat in frigido corpore, & ante hominem suum iam carne præmorta, sola libidinum incendia bulliebant, &c.*

Hieronymo consentit **AUGUSTINVS**, dum in libro de honestate mu- Aug. c. 2.

lierum sic loquitur. *Inter omnia certamina Christianorum sola dura sunt prælia castitatis, ubi quotidiana est pugna & rara victoria. Grauem namque sortita est castitas inimicum, cui quotidie resistitur & semper imetur. Quam autem ipse suæ con-*

uersionis tempore in hoc vitio difficultatem senserit, ipse tam lamentabiliter in libris Confessionum exponit, ut vel ex horrore capilli erigi pos-

sint lectori, maximè cum libido consuetudine longa iam callum quasi Id. lib. 4. confess. c. 12. & seq. & 1. 7.

obduxisset. *Dum seruitur, inquit, libidini facta est consuetudo, & dum consuetudi-*

ni non resistitur, facta est necessitas. **PALLADIUS** quoque in historia Lausiaca Pallad. c. 26.

scribit S. Pachomium optasse ferarum dentibus laniari, eo quod 40. an-

norum solitudine, ieiuniorum, aliarumq; rerum asperitate non potuerit Id. c. 22.

hunc hostem expugnare, licet nunquam hosti succubisset. Deinde &

B. Mosen è latrone eremitam, cuius vita quondam parum continens fue-

rat, nulla ieiunii seueritate potuisse lasciuia carnis domare. imò cum

post sexennium ieiunio vigiliis diuturnas, longas preces, multasque la-

crymas iunxisset, nihil tamen obtinuisse, donec tandem post exantlatos

multos alios labores benedictione Patris sui spiritualis quietem aliquam

fremente licet Satana, meruisset. Quibus exemplis **DEVS** videtur osten-

dere voluisse, quàm sit arduum, initum semel cum luxuria fœdus dis-

soluere.

IV. REMED. Ut primum animum tuum titillauerit cogitatio libidi-

nis, confestim eam expelle. Quemadmodum enim miles ianuam domus Cypri. serm. de ieiunio.

ingressus, facile totam domum occupat, sic carnis tentatio. Vnde **B. CY-**

PRIANVS. *Diaboli primis titillationibus obuiandum est, nec coluber fœneri debet;* Hieron. c. 9.

donec in serpentem formetur. Hieronymus in Ecclesiasten. Diabolus ser-

pens lubricus est, cuius capiti, hoc est, primæ suggestioni si non resistatur, non est du-

bitandum, quin in penetrabile cordis furtim illabatur. Et in epistola citata ad Eusto-

chium. Noto serenas cogitationem libidinis crescere, nihil in te Babylonium, nihil con-

fusionis adolescat. Dum parvus est hostis interfice, nequitia, ne Zizania crescant, et da-

tur in semine. Audi psalmistam dicentem. Filia Babylonis misera: beatus qui retribuet

tibi retributionem tuam. Beatus qui tenebit, & allidet paruulos tuos ad petram. Quia Psal. 136. 8.

enim impossibile est, in sensum hominis non irruere inmatum medullarum calorem, ille

laudatur, ille prædicatur beatus, qui ut caperit cogitare sordida, statim interficit cogi-

tatus, & allidit ad petram, Petra autem Christus est. Et Cassianus in libro Call. c. 14. Prou. 4. 23. Gen. 3. 1.

sexto institutionum. Illius præcepti iugiter meminisse debem. Omni custodia serua-

cor tuum, & secundum DEI principale mandatum sollicitè serpentiis obseruare na-

xium caput, id est, cogitationum malarum principia, quibus serpere in animam nostram

diabolus tentat: ne si caput eius per negligentiam penetrauerit cor nostrum, reliquum

eius corpus, id est, oblectationis assensus illabatur. Qui proculdubio si fuerit intrinsecus morsu virulento mentem interimet captiuatam. Emergentes etiam peccatorum terra nostræ, id est, sensus carnales in matutinis suis ortus nos oportet extinguere, & dum adhuc parvuli sunt allidere filios Babylonis ad petram. Qui nisi dum teneri sunt fuerint enecati, adulti per conuentionem in perniciam nostram validiores surgent.

V. REMED. Si aditum fortè cogitationi tua in curia dederis, & pecculum sit consensus, magno affectu clama ad Dominum, more eorum, qui orta tempestate in discrimine sunt naufragii; ac breuia aliqua efficaciaq; S. scripturæ dicta vsurpa, vt, *Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me festina. IESU fili David miserere mei.* Ita consultit B. Hieronymus epistola citata. *Non soluatur, inquit, fascia pectoralis sed statim ve libidinis illauerit sensum, aut blandum voluptatis incendium dulci nos calore perfructus, erumpamus in vocem. Dominus auxiliator meus, non timebo, quid faciat mihi caro. Cum paululum interior homo inter vitia atq; virtutes cæperit fluctuare, dicito. Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? spera in Domino, quia confitebor illi, saluatus vultus mei, & Deus meus.* Nec mirum, quod ad Deum confugas, quia inter omnes virtutes maximè castitas doni diuini nomen obtinuit. Vnde Sapiens. *Sciuit, inquit, quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus det, & idcirco adi Dominum & deprecatus sum illum.* Sic B. Sufanna in angustis constituta ad solum Deum per fugium habuit. Sic Apostolus ter C. eum rogauit, cui stimulos carnis pateretur. Sic Augustinus clamauit. *O amor, qui semper ardes, & nunquam extingueris. Caritas Deus meus accende me. Continentiam iubes. De quod iubes, & iube quod vis.* Sic B. Iustinateste Nazianzeno, cum eius pudicitiam attentaret Cyprianus magus deploratis omnibus aliis remedijs ad Deum, & B. Virginem Mariam confugit, & magum dæmon obfedit. Sic S. Thomas Aquinas, cum præcox scortum in eius cubiculum immisillum esset, statim auxilium CHRISTI & B. Virginis implorauit, orans in hunc modum. *Ne sinas quaeso Domine IESU, & tu sanctissima mater & virgo Maria, ut tam immani me scelere obstringam.* Et ilico titione ex igne raptò, illud fugauit, ostioq; concluso à duobus Angelis lumbos sibi constringens, ad perpetuam continentiam seruandam, quam & impetrauit. Sic deniq; nos ipsi quotidie in Dominica oratione Deum precari, vt ne inducamur in tentationem, à saluatore instituti sumus. Eodem pertinet, si feruente tentatione aliquando ob oculos ponas Christum quasi præsentem, & cruci pro te suffixum. Quod suadet pius Hycō de S. Victore Quoties, inquit, te sentis turpibus cogitationibus pulsari, & ad illicitam delectationem affici, rotas pone ante mentis oculos quomodo Christus in cruce crucifixus est pro te. Intuere quomodo à Iuda Iudæis traditur, & quam viliter pertractetur, blasphemetur & colaphizetur, inducitur, & condeinatur, expolitur, & flagellatur, ad vltimum

Ecl. 13. 2.

Psal. 69. 2.
Hier. ad Euz.
Roch.Psal. 117. 6.
Psal. 41. 12.Sap. 8. 21.
Dan. 13. 35.
2. Cor. 11. 8.Aug. 10. confes.
c. 29.Greg. orat. in
lauacem Cypri-
ani
Iur. in vita.

Marth. 6.

Flugo lib. 3. de
sentent. c. 23.

per de contumeliosis affectus inter duos latrones suspenditur, clavis crucis affixus, spiritus derisus spinis coronatus, lancea perforatus, ex omnibus partibus sanguis emanat & inclinato capite emittit spiritum. Ita redemptor tuus moritur pro te, & tu ne scis, cuiusmodi sordida cogitatione sordidaris in mente?

VI. REMEDIUM est Fuga. Hoc remedium præscripsit Apostolus dicens in priore Epistola ad Corinthios. *Fugite fornicationem.* Vnde **AUGUSTINUS** in sermone quodam Dominicæ 25. post Trinitatem. *Quod libidine fugiendam esse suggerimus; Apostolus Paulus euidenter ostendit, qui cum omnibus vitiis prædicauerit resistendum, dum contra libidinem loqueretur, non dixit. Resistite, sed fugite fornicationem. Sic et alibi in scripturis diuinis legimus. Noti, inquit, in faciem virginis intendere, ne te scandalizet vultus eius. Et beatus Ioseph, ut impudicam dominam possit euadere, palliū, quo apprehensus fuerat reliquit & fugit. Ergo contra libidinis impetum apprehende fugam, si vis obtinere victoriam. Nec tibi vitandum nisi fugere, si castitatis palmam desideras obtinere. Sic & **AMBROSIVS** in libro de Pœnitentia. *Transcamus & nos ignem libidinis, quem timens Paulus, sed nobis timens, qui castigando corpus suum fecerat, ut iam non timeret si is sed dicit nobis. Fugite fornicationem, Fugamus ergo tanquam sequentem, que non post nos, sed in nobis sequitur. Nosmetipsos ergo videamus diligenter, ne dum illam fugimus, nobiscum eam portemus. Volumus enim plerumq; fugere, sed si non penitus excutimus animo, tollimus eam magis, quam relinquimus.* **CAYSA** autem cur hoc vitium fuga magis, quam congressu & pugna expugnetur, illa videtur, quod cum naturali affectione nostra maximam habent coniunctionem, atq; ita iucunda quadam necessitate voluntatem trahat ad peccatum. *Vnusquisq; enim, ait B. IACOBVS* Apostolus, *tentatur a concupiscentiis suis illis & abstrahitur.* Vnde **CASSIANVS** alicubi vocat pugnam iniustitiam. Deinde, quia delectatio morosa imprimis viget in hoc peccato: neque enim solum actio externa ab interno desiderio in eo distinguitur, de quo illud Christi intelligitur. *Qui videris mulierem ad concupiscendum eam, iam macchatus est eam in corde suo, sed etiam ipsa delectatio, qua oblectatur animus de cogitatione turpi, sæpe est mortalis, etiam si factum repudietur.* **TORTUS** homo, inquit **AUGUSTINUS** in libris de Trinitate, *damnabitur, nisi hæc qua se i voluntate operandi, sed tamen eum voluntate animum talibus oblectantibus cogitationibus sentiantur esse peccata, per meritum gratiam remittantur.* Vnde illud **HIERONYMI**. *Perit & mente virginitas.* Et **Cassianus** districtam, ut ipse vocat, **S. BASILII** sententiam laudat dicentis. *Et mulier è ignoro, & virgo non sum.* **Quare** iidem **S. Patres** primo hoc vitium conuenienter phrasi Pauline vocant ignem. quis. n. igne forte in sinu exortū non statim excludat? ac **Ambrosius** quidem in libro priore de pœnitentia allegat illud. *Bonū est inbere magis quam vri.* Est enim flamma, inquit, quæ interna vrit. **Basilii**: verò in*

1. Cor. 6. 18.
Aug. serm. 2.
Et l. de honestate mul. c. 1.
Ecclesi. 9. 5
Gen. 19. 12
Amb. li. c. 14.
1. Cor. 6. 18.
Iac. 1. 14
Cassian. 11. 4. 6. 7
Matth. 5. 28.
Aug. 12. de Trinitate c. 12.
Hier. ep. ad Faust.
Cassian. 6. c. 18.
Amb. c. 11
1. Cor. 7. 10.

Eph. 6. 16.

Basil. q. 19.
Amb. de lo-
seph. cap. 5.

Constitutionibus monasticis, illud. *Sumentes sentum fidei, in quo possitis o-
mnia tela nequissimi igne aextinguere.* Deinde conferunt cum voluptate peti-
lenti. Quid verò studiosius fugimus quam pestem? Ita idem Basilus in
regulis fufius disputatis. Et Ambrosius, sic scribens, de fuga Iosephi pa-
triarchæ. *Quicum ab uxore Domini conveniretur, teneri veste potuit, animo capi non
potuit: ac ne ipsa quidem verba diu passus est. Contagium enim iudicavit, si diu
moraretur, ne per manus adulteræ libidinis incentiua transfrent.*

1. Cor. 9. 27.
Naz. de laud. S.
Cypriani.

VII. R E M E D . Castigatio corporis periciunia, vigiliis, flagellatio-
nes, aliq; id genus, semper à sanctis omnibus vsurpata exemplo Apo-
li scribentis. *Castigo corpus meum & in servitutem redigo, ne quando reprobus effi-
ciar.* Hoc antidotum teste B. GREG. Nazianzeno, vsurpavit post preces
B. Iustina cum à Cypriano mago pelliceretur ad libidinem. *Ieiunii, atq; hu-
micubitationis, inquit, pharmaco sese communitate ve formæ venustatem tanquam in-
sidiosam obscuraret, sicq; flammæ materiam subtraheret ac libidinis faciem absum-
ret: partim ve humilitate sua propitium sibi Deum & exorabilem redderet. Neque
enim vlla re perinde, atq; corporis animiq; afflictione conciliatur DEVS, lacrymisque
misericordia vicissim rependi solet.* Imo vsurpavit & ipse Gregorius. Nam in
carmine quo deplorat animæ suæ calamitatem ita loquitur. *Cælestem re-
gem, qui omnia imperio tenet supplex obtestor, ve corporis animaq; bellum in me com-
primat, nimirum præstabilioris parti, ut æquum est, deteriori em subdiciens, & c. vni-
claustra impono, animum morore conficis, lacrymarumq; vi in profundo, sempiterno
regi debilitata genua flecto, ac sordidatus incedo, & c. pro lecto mihi choros est, pro linteis
ciliticum, & pavimentum lacrymis perfusum.* AMBROSIVS libro de Poeniten-
tia. *Libido grauis ignis est, & ideo non demit illi alimenta luxuria. Pascitur libido
conuiuio, nutritur deliciis, vino accenditur, ebrietate flammatur.* HIERON. ad Fu-
riam, de viduitate seruanda. *Ardentes diaboli sagitta, ieiuniorum & vigiliarum
rigore restinguenda sunt.* Et post. *Quid necesse est nos iactare pudicitiam, qua sine co-
miibus & appendicis suis continentia & paritate, fidem sui facere non potest. Apo-
stolus macerat corpus suum, & anima subicit imperio, ne quod alius præcipit ipse non
seruet, & adolescentula feruente cibis corpore decasitate secuta est? Et ad Eusto-
chium se vsum hoc antidoto fatetur. *Omni auxilio in ere mo desistimus ad Iesu-
iacebam, pedes aut, rigabam lacrymis, crine tergebam, & repugnantem carnem hebdoma-
darium inedia subiugabam. Memini me clamantem diem crebro iunxisse cum nocte nec
prius à pectoris cessasse verberibus, quam rediret Domino increpante tranquillitas. Et
infra. *Si quid itaque in me potest esse consilii, si experto creditur, hoc primum moneo,
hoc obtestor, ve sponsa Christi vinum fugiat pro veneno. Hac aduersus adolescentiam
prima arma sunt demonum. Facile aliis caremus vitiis, hic hostis nobis inclusus est.
Quocumque sergimus, nobiscum portamus inimicum. Vinum & adolescentia duplex
incendium voluptatis est. Quid oleum flammæ adiciamus? B. GREG. Romanus in
primum Regum. *Abstinentia ciborum contra hoc vitium fortissima est. Si enim****

Amb. l. 1. c. 14.

Hier. ep. 10.

1. Cor. 9. 27.

Ep. 22. de cultu
Virg.

Reg. l. 5. c. 14.

ignis libido est, subtrahis igni materiam, cum cibos subtrahis, & vinum praesertim, in quo, ut est apud Apostolum, luxuria est.

Eph. 5. 2

Exempla Sanctorum qui libidinem in carne subito exortam, vel à demone excitatam extraordinariis pœnis profligarunt.

PRIMVS sit S. **BENEDICTVS**, cui cum malignus Spiritus, teste **B. GREGORIO**, in dialogis, speciem feminæ quam aliquando viderat obiecisset, tantoq; libidinis igne animum eius accendisset, ut pœnè de deserenda eremo deliberaret, abiectis ilico vestib, nudum se in vrtucas & vepres abiecit, & tam diu in illis se volutavit, donec per cutis vulnera, inquit **GREGORIVS**, eduxisset vulnus mentis. Ex quo tempore, sicut post ipse discipulis perhibebat, ita in eo est tentatio voluptatis edomita, ut tale aliquid deinceps minime in se sentiret.

Greg. l. 2. dial. cap. 1.

SECVDVS sit S. **BERNARDVS**. Is, ut legere est in eius vita apud **Surium**, antequam monasticen professus esset, fixius aliquando mulierem quandam erat intuitus. Vbi autem se collegit, tanta cupiditate vindicandi hanc curiositatem exarsit, ut subito in vicinum lacum tempestate præfrigida desiliret. In eo immersus collo tenus vsq; eo consistit, dū exanguis, & tantum non congelatus omnem libidinis calorem extingueret. Vnde postea in religione, teste **Guilhelmo abbate S. Theorici** vitæ eius scriptore, ad eum statum peruenit, ut non modo caro se aduersus Spiritum non commoueret, sed Spiritus etiam vltro dominaretur carni.

Lib. 1. c. 3. & 4.

TERTIVS est S. **FRANC.** qui, ut scribit **B. Bonaventura** in eius vita, circa conuersionis suæ primordia tempore hyemali in foueam glacie plenam se ipsum plerunq; mergebat, ut domesticum suum hostem perfecte subigeret. Alias verò apud eremum de **Sarthiano** nocte orationi vacantem dæmon cum tentatione libidinis accendere cœpisset, chorda se verberavit fortissime, dicēs. Eia frater asine, sic te decet manere, sic subire flagella: cellam deinde egressus in medias niues se abiecit. Qua pœna sic ardorem extinxit libidinis, inquit ille, ut deinceps tale aliquid minime senserit.

Bon. c. 5.

QUARTVS & quintus sint **SS. eremita, MARINIAN. & IACOB.** qui internam libidinis flammam ex præsentia meretriculæ, quæ per fraudem in tempesta nocte in earum cellas irrepserat, ortam corporali incendio tum in se tum in scorto depulere, cum alter sinistram manum, alter totum corpus igni ex sarmentis excitato immisisset, ut est in eorum vita apud **Surium**. Vtroq; exemplo admirabilis est, quod commemorat suo

SUR. 7. Febr. & 14. Ian.

Cantip. lib.
Apom. l. c. 30.

seculo in Hispania accidisse **T H O M A S** Cantipratenfis de quodam Dominico Ordinis S. Dominici monacho, qui ab impurissimo scorto inuitatus ad cōcubitum, simul atq; aduenit, se totum in ardentissimas prunas lecti instar compositas abiecit, nec tamen vlla corporis parte lesus est, quo factio diulgato mirificè familia Dominicanorum propagata est.

Is. 22. q. 156. a. 4.

Arist. 7.
E. h. c. 6.
Psalm. 31. 9.
2 Pet. 2. 22.

Phil. 3. 19.

Clem. 4. Strom.

Amb. l. 1. c. 7.

Ier. 13. 17.
Caesar hom. 3.
In eius vita.

Pallad. c. 19.

In Ser. 20. la.
20. 47.

VIII. R E M E D I V M. Considera fœditatem huius vitii quæ tanta est, vt propriè ei competat nomen turpitudinis & flagitii, cuius causam reddit **B. T H O M A S** Aquinas, quod omnia sensu, & cupiditate carnali, quæ nobis communis est cum bestiis, non ratione, metiatur. Vnde & Aristoteles, aliiq; Ethnici Philosophi luxuriam inter belluina vitia enumerant, ac diuina scriptura luxuriosos confert apud Psalmographum *equis et mulis, quibus non est intellectus*, & apud **B. Petrum**, *sui lotæ in volutabro luti*. Eorum verò actus appellat confusiones, vt in epistola Apostoli Iudæ. *Fluctus feri maris, inquit, despumantes suas cōfusiones*. Et **B. Pauli**. *Quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt*. Vnde pudefacti refugiunt lucem, semperq; reformidant, ne in fœditate sua deprelendantur. **C L E M E N S** Alexandrinus in libris Stromatum comparat libidinosum centauro, qui sursum hominis, deorsum equi effigiem refert. **A M B R O S I V S** in libro de Abraham Patriarcha causam reddit, cur equo rectè comparatur. *Equus enim, inquit, stare nescit, velox ad impetum, pernicem exaltans suam, hinniens ad libidinem. Quid tam simile peccati? Fertur enim primo culpa impetu et omnem recti cogitationem præuenit, motuq; immaturo exilit, vt eam difficile ratio reuocare possit. Fertur in præceps, et ascensorem eius proicit in mare istud huius seculi, ceruice tumida recusans iugum correctionis. Est specialis quædam forma libidinis, quæ vocem mutet hominis, verba amanti corrupat, suisque se prædat sermonibus. Denique ad Iudam per Ieremiam dicit Dominus Deus. Nunc videtur ignominia tua, et adulterium tuum, et hinnitus, et alienatio fornicationi tua supra colles.* **C A E S A R I V S** in homilia quadam, foetorem huius vitii confert cloacæ. *Si bene, inquit, ac rectè iudicet, incomparabiliter grauiorem putorem reddunt cogitationes luxuriose, quàm cloacæ.* **R A I M V N D V S** Capuanus S. Catharinæ Senensis Confessarius scribit eam, si aliquando à viris vel fœminis opulenti sed flagitiosis saluaretur, nihil respondisse, nec eos aspexisse, imò tergum obuertisse, & dixisse se ex anima illorum tantum foetorem efflantem sensisse, vt ad vomitum prouocaretur. **Palladius** in historia Lausiaca commemorat **S. Pachomiū**, cum dæmoni, qui in specie Æthiopiæ ad cõtandum ipsum aduenerat, colaphum infregisset, foetorem manu contractum duobus vix annis eluere potuisse. Et **S. Euthymius Abbas**, vt refert **Cyrellus monachus** in eius vita, cum forte transiret quendam qui turpi suggestioni assenserat, tantum sensit foetorem, vt à dæmone possessus videretur.

IX. R E M E D. Considera quam grauius à Deo punitum sit crimen luxuriæ. Quod ad scripturas sacras attinet. Propter illud diluuiò totus orbis periit. Sodomæ igne & sulphure de cælo consumptæ. Hemor subito occisus, Sichem euerfa. Tota tribus Benjamin ad internecionem deleta. Samson excæcatus. Amnon à fratre Absolon occisus. Dauid ipse deceptus. Salomon idololatra factus. Saræ septem mariti occisi, seneſ Sufanna accusatores lapidati. Populi Israelitici hominum 24. millia interfecti. In aliis historiis siue Ecclesiasticis, siue secularibus, exempla eiufdem generis sunt quam plurima. In B. GREG. dialogis primû est de Florentio presbytero, qui inuidens foelicibus Ordinis S. Benedicti auspiciis septem puellas nudas manibus confertis choreas agentes in hortum monasterio eius vicinum immisit, vt monachorum mentes ad peruersitatem libidinis inflammaret. At Benedictus non ignarus id propter se factum, cum paucis fratribus locum deseruit. Quod vbi Florentius stans in solario cognouit, vehementer exultauit, sed confestim solarium casu suo hominẽ obtruit. ALTERVM est, de Episcopis Africanis, qui, Iustiniani Cæsaris æuo, cum ab Ariano Wandalorum rege ob fidei constantiam illis linguæ exectæ essent, vacuo tamen ore integra verba formantes clamant. Ecce videte, linguas non habemus & loquimur. *Quorum vnus*, inquit Greg. Constantino- poli postea in luxuriam lapsus mox priuatus est dono mirabili: recto videlicet omnipotentis Dei iudicio, vt qui carnis continentiam neglexerat seruare, sine lingua carnes non haberet verba veritatis. PALLADIVS in historia Lausitica, agens de S. Macario Alexandrino. Ego, inquit, ad eum accessi aliquando & extra cellam inueni tacentem quandam vicinũ presbyterum, cuius caput ita erat exesum à morbo, qui dicitur cancer, vt etiam os totum appareret in vertice. Is accessit ad ipsum vt curaretur; nec eum admittit ad colloquium. Rogavi autem eum dicens. Misere huius miseri, & saltem da ei Responsum. Is verò mihi respondit dicens. Est indignus qui curetur. Quod si velis eum curari persuade ei, vt deinceps abſtineat à ministerio sanctorum Sacramentorum. Ego autem ei dico. Quamobrem qua so? Is verò dicit. Fornicans sacrum peregrit ministerium, & ideo castigatur. Nunc ergo si metu desistat ab eo quod ausus est tacere per contemptum, DEVS ipsum curabit. Cumque spondisset se facturum, sanctus ei manus imposuit, & paucis diebus curatus est, capilli que eius creuerunt, & sanus domum rediit. Deinde de B. Abbate Innocentio. Cum is fuisset illustris in palatio inter magistratus Constantini Imperatoris mundo renunctauit, profectus à matrimonio. In quo etiam habuit filium Paulum nomine domesticum, qui militabat. Is cum peccasset in filium presbyteri imprecatus est proprio filio Innocentius Deum rogans & dicens. Domine, da ei Spiritum, ne amplius inueniat eius caro tempus peccandi: melius arbitratus eum pugnare cum demone, quam cum intemperantia. Quod etiam factum est. Nam nunc quoque adhuc est in monte oliuarum ferrum gestans, & castigatus à Spiritu.

Gen. 7. 21.
Gen. 19. 25.
Gen. 34. 26.
Jud. 20. 47. & 14.
2. 1.
1. Reg. 13. 31.
Et 11. 4.
3. Reg. 11. 4.
Tob. 3. 8.
Dan. 13. 62.
Num. 25. 9.
Greg. 2. dial. c. 8.

3. dial. c. 22.

Pall. c. 20.

ibid. c. 102.

X. REMED. Crebra meditatio mortis, aliorumq; nouissimorum.
 Greg. 16. mor. c. 37. *Nihil enim se, ait GREG. magnus, ad edomandum desideriorum carnalium appetitum valet, quàm ut vnusquisq; hoc quod viuum diligit, quale sit mortuum, perscet. Et B. ISIDORVS de summo bono. Quando impulsus de mortuum mens ad delectationem fornicationis impellitur, diuini iudicii metus, & eterni tormenta incedunt ante oculos proponantur, quia nimirum omnis pena grauioris supplicij formidine superatur. Sicut enim clauus clauum expellit, ita sepe recordatio ardoris gehenna ariditatem excludit luxuriam. Idem remedium suis præscripsit, teste B. Athanasio olim S. Antonius. Cessabit, inquit, amor mulierum, libidinis extinguetur incendium, si ante oculos semper habebimus ultime retributionis aduentum, quia maior formido iudicii, & panarum timor horridus simul & lubrica carnis incensura dissipatur, & ruentem quasi ex alta rupe sustentat. Vnde CASSIAN. Continentes multum cessare non dubitamus, qui impugnationem carnis, quam vel raro, vel quotidie sustinent seu metu gehenna, seu deserto regni caelorum extinguunt, atq; comescunt. THO. Cantipratensis in libro Apum tale narrat exemplum. VIDI sanctum Virum M. Guidonem presbyterum Monialium Niuellensium, de quo certissimè ferebatur, quod cum in Schonegio Hammonia oppido scholas regeret adolescens, incausè semel feminam contemplantus per annos tres, etiam ipsa mortua in tantum tentatus est, ut expro eo, quod vigilans sustinebat, omni nocte in somnis crederet esse presentem. Sentienti ergo diabolum circa se non cessare, de nocte clam tumultum mortua mulieris aperuit, natesq; & faciem in cæno putrefacti corporis tam diu tenuit, ut pæne fetore nimio suffocatus quasi mortuus caderet resupinus. Quæ res in tantum valuit sancto viro, ut nullum posse a stimulum in carne sentiret. NON absimile exemplum habes in Vitis Patrum de pio eremita Scythiæ, qui cum non ignoraret sepultam feminam, cuius memoria sæpè animo recurrebat, ingressus sepulchrum abstulit putridi cadaveris partem, eamq; panno inuolutam seruabat, ut cum sentiret libidinis commotiuinculam, hunc fetorem subito applicaret ad nates non minore sui victoria, quam sensuum molestia.*

XI. REMED. Otii detestatio. *Orosius inquit Ecclesiasticus, multam malitiam docuit. Eam præcipuè quam Salomon describit dum ait. Desideria occidunt pigrum. Totâ die concupiscit, & desiderat. Vnde Ezechiel exponens causas peccati Sodomorum, quod erat luxuriæ: Hæc, inquit, fuit iniquitas Sodomæ sororis tuæ. Superbia, saturitas panis, & abundantia, & otium ipsius & filiarum eius. Legimus Dominum Deum idcirco noluisse omnes Canaanorum populos delere, ut erudiret in eis Israel, hoc est, ut occupati in oppugnandis illis non indulgerent otio. Vnde B. GREG. in primum Regum ita scribit. Inter opera & labores spirituales contra stimulos carnis fortes sumus: sed si quasi fessi à solitæ conuersationis rigore torpescimus, vel remittimus, dum paulatim negligimus, aculei carnis insurgunt, qui quasi de possessis Moysi maribus Israelem vincunt. Cuius causam paulopost subiicit. Quum duas simul res cogitare*

Greg. 16. mor. c. 37.

Isid. l. i. c. 39.

Athan. in vita.

Cass. l. 6. inflit. c. 4.

Cantip. lib. 2. c. 30.

V. P. p. 2. de for. sic. n. 10.

Ecclesi. 33. 29.
 Prou. 21. 25.
 Ezech. 16. 40.

Jud. 2. 21.

Greg. li. 6. c. 1.

ib. c. 2.

non possumus, si ut aliquid aliud cogitando non cogitemus immunda. Celer ergo & facilius victoria libidinis est, circumspectio cogitationis, si quoties carnalia obuiant ad aliquid aliud recurramus, quod libidinis non sit incitamentum. In quem sensum **BASILIVS** quaestione posita, quod sit, tentationis carnalis remediatur, respondet: *Desiderium rerum meliorum*. Et **S. Hieronymus** in Epistola ad Rusticum monachum, docet ex Philosophorum sententia amorem veterem, amore nouo, quasi clauum clauo, expellendum. Quarum autem rerum nouo amore & studio otium, omnesque carnales cupiditates excludi queant eadē epistola fusē profequitur. *Nunquā, inquit, de manu & oculis tuis recedat liber, discatur Psalterium ad verbum, oratio sine intermissione, vigil sensus, nec vanis cogitationibus patens. Ama scientiam Scripturarum, & carnis vitia non amabis. Facio aliquid operis, ut te semper diabolus inueniat occupatum, &c. Scribantur libri ut & manus operetur cibum, & animus lectione saturetur. In desideriis est omnis otiosus. Aegyptiorum monasteria hunc morē tenent, ut nullum absq̄ operis labore suscipiāt, non tam propter vitius necessitatem quā propter animae salutem. Ne uageatur pernitiosis cogitationibus mens, & inslar fornicantiū Hierusalem omni transeunti diuari. et pedes suos. Dum essem iuuenis, & solitudinis me deserta vallarent, incensus uictorum, ardoremq̄ natura ferre non poteram, quem cum crebris ieiuniis frangerem, mens tamen cogitationibus astuabat. Ad quam e. lo mandam cuidam fratri, qui ex Hebraeis crederat, me in disciplinam dedi, ut alphabetum discerem & stridentia anhelantiaq̄ uerba meditarer. Quid tibi laboris insumpserim, quid sustinuerim difficultatis, quoties desperauerim, quotiesq̄ cessauerim, & contentione descendis rursus uiceperim, testis est conscientia.*

Basil. reg. breu.
q. 10.
Hier. ep. 4.

XII. REMEDIUM est Custodia sensuum, maximē visus & tactus. Hoc remedium praescribit Christus Dominus apud Mattheum. *Si oculus tuus scandalizat te, erue eum. Et si manus tua scandalizat te, abscinde eam.* Manu enim fit tactus. Et **SS. Patres**. Si *Virginitatem*, ait **AVGVSTINVS** in libro 50. homiliarum. *anima integram seruare desideras, quantum potes, obserua blandimenta draconis, ne forte si incautus fueris, quinq̄ sensus, qui in te sunt quasi quinq̄ uirgines permittas a serpente corrupti, &c.* Et **B. GREG.** in uerba Iob. *Pepigit foedus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de Virgine.* *Cum sit inquit, inuisibilis anima, nequaquam corporearum rerum delectatione tangi uir, sed per quinq̄ corporis sensus, quasi per fenestras interiora respiciens concupiscit. Hinc etiam Ieremias ait. Ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est domus nostrae. Mors qui per fenestras ascendit, & domum ingreditur, cum per sensus corporis concupiscentia ueniens habitaculum intrat mentis, &c.* Ne ergo sanctus Iob cogitationes cordis caste seruare potuisset, foedus cum oculis pepigit, ne prius incaute aspiceret, quod postmodum inuisus amaret. Ne ergo quadam lubrica in cogitatione uersemus, prouidendum nobis est, quia inueniri non decet, quod non licet concupisci. Idem habet **B. BASILIVS** lib. de uera uirginitate, & **CASSIANVS** libro 6. institutionum. cap. 3. *Neglecti*

Matth. 5. & 18.

Aug. hom. 35.

Greg. 11. in Iob.
c. 1.
Iob. 30. v. 1.

Ier. 9. 21.

Gen. 3. 6.

Hier. epist. 22.
1. Reg. 11. 2.Euf. l. 8. c. 4.
Amb. l. 3. de vir-
gin. Et exhort.
ad Virgin.]Hier. in Paulo
eremita.
Prat. c. 60.Plur. in vita
Demet.

Cass. c. 10.

Hier. ep. 4.

huius antidoti exempla non desunt luétuosa. Primum communis or-
nium parentis Eux. *Neg, enim Eux,* ait loco iam citato Gregorius, *vetus*
lignum contigisset, nisi hoc prius incaute conspiceret. Scriptum quippe est. Vidit miles
quod bonum esset lignum ad vescendum et pulchrum oculis, aspectuq, delectabile, et in-
lit de fructu illius et comedit. Alterum est Davidis regis, de quo Hieronymus
ad Eustochium. *David secundum cor Domini electus, et qui venturum Christus*
santo saepe ore cantauerat, postquam deambulans super tectum domus sua Bechabea
peius est nuditate, adulterio iunxit homicidium. Vbi et illud breuiter attinge, quod nul-
lus sit etiam in domo tuus aspectus. Quapropter ad Dominum penitens loquitur. Tuis
soli peccavi, et malum coram te feci. Rex enim eras, et alii non timebat. Omitto alia,
Samsonis, Salomonis, Holofernis, duorum seniorum apud Daniele, &c.

XIII. **REMED.** Considera exempla eorum, qui pro castitate corpo-
ris tuenda atrocissima quæq, etiam mortem ipsam, perpeffi sunt. In veteri
testamento habemus exemplum B. Ioseph, & Sufanne. In nouo S. Tecla,
Agneta, Agatha, Cecilia & aliarum. **EVSEB.** Cæsariensis refert de Ro-
mana quæ se transfodit, ne à Maxentio tyranno vitaretur. Ambrosius
de Antiochena, quæ vna cum filiabus se præcipitavit in profluentem. Et
de adolescente Etrusco, *qui cum ob admirandam oris propriæ pulchritudinem in*
amorem accenderet feminas, fertur stigmatibus inarasse vultum suum, ne quæcum al-
iam repperit. **HERON.** de iuvene, qui præsumptum morsu linguam in osculantis
scortii faciem expuit, ac sic libidini sensum succedente doloris magnitudine superanti.
PRAETVM spirituale de virgine Alexandrina, quæ aduertens suorum mo-
culorum pulchritudine captum adolescentem in oculos sibi et dicit. **IACO-**
de Vitriaco Cardinalis de virginibus Leodiensibus, quæ ne opprime-
rentur à militibus se in aquas & cloacas præcipites egerunt. **P. VIT. AC-**
de Democle adolescente formoso, qui cum lauaturus in balneo aduente-
ret regem Demetrium sua forma captum, detractio vicini aheni operculo
in feruentem aquam insiliit. *Quid mirabilius quam tantum principis pro-*
missis & blanditiis puerum non cedere?

XIV. **REMED.** Recursus ad Patrem Spiritualem, et aximè pro Reli-
giosis. Est Ioannis Cassiani collatione secunda, causamq, reddit *quæ non*
valebit, inquit, ignorantia eius (religiosi) callidus hostis illud re, qui omnes cogi-
tationes in corde nascentes pernitiosa verecundia nescit obtegere, sed eas maturo exami-
ne sentorum vel reprobat, vel admittit. Illico namq, ut patefacta fuerit, cogitatio mali-
gna marcescit, et antequam discretionis iudicium proferatur, serpens teterrimus, velut
tenebroso ac subterraneo specu virtute confessionis protractus ad lucem, et traductus
quodammodo ac de honestatis abscedit. Tam diu enim suggestiones eius noxie dominan-
tur in nobis, quam diu calantur in corde. Illustre huius antidoti exemplum extat
apud B. **HERON.** in epistola ad Rusticum monachum his verbis. *Dicam*
& aliud quod in Ægypto viderim. Græcus adolescens erat in canobio, qui nulla
con-

tantinentia, nulla operis magnitudine flammam carnis poterat extinguere. Hunc periclitantem Pater monasterii hac arte servauit. Imperat cuidam viro graui, vt iurgis atq; conuitiis infectaretur hominem, & post irrogatam iniuriam primus veniret ad querimoniam. Vocati testes pro eo loquebantur qui contumeliam fecerat. Flere ille contra mendacium. Nullus alius credere veritati, Solut Pater defensionem suam callidè opponere, ne abundantiori tristitia absorberetur frater. Quid multa? Ita annus ductus est. Quo expleto, interrogatus adolescens super cogitationibus pristinis, an adhuc molestia aliquid sustineret. Papa, inquit. Viuere mihi non licet, & fornicari libeat? Hic se solus fuisse, quo adiutore superasset? IN PATRVM quoq; vitis eiusmodi narratur exemplum. Monachus quidam exagitatus à dæmone cogitatione fornicandi nocte se contulit ad Patrem spirituale qui eum consolatus est, monuitq; vt quoties tentatio repullulasceret ad se quoq; rediret; nihil. n. equo affligere demonè, quàm cū foedæ cogitationes Patri spirituali patefiant, cōtra verò nulla re magis exultare quàm earūdem occultatione. Itaq; factū est vt vndecies, repetita tētatione redierit, ac tandē dæmonē fugauerit.

V. PP. part. 2.
contra fornic

VIDE V. Amor sui. Chorea. Colloquia otiosa. Consuetudo praua. Ebrietas. Exemplum malum. Familiaritas nimia. Gula. Immortificatio passionum. Lingua abusus. Otium. Societas praua. Tentatio. Vestium luxus. Voluptas carnalis.

M

MALEDICTIO.

Remedia contra Maledictiones.

P R I M V M Remedium. Considera diuinæ scripturæ sententias. Primo enim iubet nos benedicere, vt et autem maledictionem, Vt in Psalmis. *Maledicent illi, & tu benedices.* Et apud Psal. 108. 23. Tobiam. *Omni tēpore benedic Deum.* Et in Ecclesiastico. *Ab inope* Tob. 4. 20. *ne auertas oculos tuos propter iram, & non relinquoas quarentib. tibi retro maledicere,* Eccli. 4. 5. id est, secreto, vt faciunt pauperes dum negatur eis elemosyna. Et apud Rom. 12. 14. Apostolū. *Benedicite persequentib. vos: benedicite, & nolite maledicere.* 2. damnat maledicendi consuetudinē, vt animæ & corpori noxiā. Dicit. n. Prophe- Psal. 108. 18. ta Dauid. *Dilexisti maledictionē & veniet ei. Et induet maledictionē sicut vestimentū.*

Pp 2 Et